

Landskap: *Småland.* Upptecknat av: *Gustaf Carlsson,*
Härad: *Södra Tjust.* Adress: *Stormandebo, Ankarsrum.*
Socken: *Hallingeberg.* Berättat av: _____
Uppteckningsår: *1940.* Född år _____ i _____

<i>Uppteckningen rör</i>	1.) Snörlekar.	<i>Sid. 1.</i>
	2.) Julfluga.	<i>" 2.</i>
	3.) Då en kviga fick "flen".	<i>" 3.</i>
	4.) Tranan och vårfrudagen.	<i>" 4</i>
	5.) Om räsning.	<i>" 5.</i>
	6.) Om Gregoriusdagen.	<i>" 6</i>

ACC. N:R. *M. 6630* : 1.

1.)
Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
Härad: Södra Tjust. Adress: Stjormandebo, Ankarstrum.
Socken: Hallingebergs Socken. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid. 1.)

Angående Snörlekar. (*H. G. 18*)

Beträffande snörlekar lär sådana förr ha förekommit på orten, men brukas numera ytterst sällan och då som förströelse under höst- och vinterkvällar, vid jullekar i hemmen o.s.v. Även skolbarnen ha väl tidvis sysselsatt sig med dylika lekar på rasterna och på vägen till och från skolan. Lekarna ha barnen då lärt av varandra, men från början ha de utgått från någon äldre person.

Snörlekarna utfördes så att två personer växelvis grep om snöret på olika sätt och sålunda skapade olika figurer eller mönster, vilka voro de i frågeformuläret nämnda. Ett mönster hade visst även namnet "stegen" eller "kärran" men motsvarar tydligen det i formuläret kallade "vaggan".

De lekar upptecknaren i övrigt möjligen åsett med snören och knutar få väl närmast betecknas som "trix".

ACC. N.R.

M. 6630: 2.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
 Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankarsrum.
 Socken: Hallingeberg. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1940. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid 2.)

Julfluga.

Då rummen förr blevo uppvärmda, kunde det hända, att det fram på kvällen under höst och vinter en fluga ibland kom fram och i skenet från lampa eller stockeld dansade mot taket. En sådan fluga kallades julfluga och den skulle man inte döda. Vid upptecknarens fråga, varför man ej skulle döda julflugan, har inget giltigt svar erhållits, men något vidskepligt var det i alla fall förbundet med djuret. Kanske man rent av fann det litet hemtrevligt med den surrande flugan i taket, medan köld och mörker ruvade utom väggarna. Kanske man även trots ordstävet "En fluga gör ingen sommar" ändå trodde sig kunna påskynda sommarens ankomst - åtminstone i fantasin - då man såg och hörde den surra och slå mot taket.

ACC. N:R.

M. 6630 : 3.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankarsrum.
Hallingeberg.
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid 3.)

Då en kviga fick "flen".

När en kviga kalvat kan det ofta hända att juvret svullnar. Djuret får "flen", säger man. Orsaken till "flenet" kan vara dels köld, dels den framträngande mjölken i det ännu ej uttänjda juvret.

En kvinna berättar, att förr trodde man, att det onda kunde botas med en skjorta. Skjortan skulle användas till att massera juvret med samt att svepa om detsamma. Men - skjortan måste tillhöra en yngling, som var "ren", d.v.s. som aldrig legat hos en flicka! Hade ynglingen däremot haft samlag med en kvinna, hade proceduren med skjortan inte något värde!

4)

ACC. N:R. M. 6630: 4.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankarsrum.
Socken: Hallingeberg. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

Svar å frågelistan ang. TRANAN OCH VÅRFRUDAGEN. (H. G. 14)

Någon särskild förbindelse i folktron mellan tranan och Vårfrudagen tycks ej finnas å orten. I allmänhet kommer nog tranan efter nämnda dag, men detta beror ju mycket på väderleken.

I orten är det vanligt att man äter våfflor Vårfrudagen. Helgen nämnes också i bygdespråket som "Våffelhelgen" (är förvanskning av vårfru). Så har det blivit brukligt, att man skall äta våfflor denna dag.

5-

ACC. N:R. M. 6630 : 5.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankarsrum.
Hallingeberg.
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sid. 5.

Svar ang. kartfrågelista 9(b) om RISNING.

Vad risning beträffar tycks det ha legat så långt tillbaka i tiden, att inga uppgifter därom stått att inhämta i trakten. De personer som upptecknaren utfrågat ha i varje fall inte varit med därom eller hört några bestämda berättelser därom.

Skriv endast på denna sida!

6.

ACC. N.R.

M. 6630: 6.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Gustaf Carlsson,
 Härad: Södra Tjust. Adress: Stormandebo, Ankarsrum.
 Hallingebergs socken.
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: 1940. Född år i

Svar ang. frågelista om GREGORIUSDAGEN. (H. G. 20)

Några i frågelistan efterfrågade seder och bruk å Gregorius-
 dagen tycks inte ha förekommit å orten. Det går ett talesätt, att
 man skall taga "våffergäddan" till Vårfrudagen. Inuti landet är ju
 gäddan den första fisken som går upp och leker, och det kan inträffa
 under somliga år, att "isgäddan" går upp mot land redan till Vårfru-
 dagen.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Sid. 6.